ผลิตภัณฑ์จากดอกดาวเรือง

ใช้แล้วจะรุ่งเรืองเหมือนชื่อดอกดาวเรือง

ดอกดาวเรือง Marigolds

มีสารต่อต้านเซลล์มะเร็ง

บำรุงผิว บำรุงสายตา

ดาวเรืองเป็นทั้งไม้ดอกและไม้ตัดดอกที่สวยงามมากเป็นพืชที่ปลูกง่าย โตเร็ว ออกดอกดก มีโรคและแมลงรบกวนน้อย สีของดอกยังใช้เป็นสีย้อมผ้า ใส่อาหารไก่ให้ไข่มีสีสวย ผิวไก่สวย มีวิตามินเอ และเป็นพืชที่ควบคุมปริมาณไส้เดือนฝอยให้ดินได้เนื่องจากมีสาร α—terthienyl ดาวเรืองมีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศเม็กซิโก

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ดาวเรือง มีชื่อวิทยาศาสตร์ *tagetes spp.* อยู่ในตระกูล compositae มีขนาดต้นสูงประมาณ 1/2-3 ฟุต เริ่มปลูกจากเพาะเมล็ด ถึงเริ่มให้ดอก ใช้เวลา 2 1/2-3 เดือน

ดาวเรืองแยกออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ดาวเรืองฝรั่งเศส (French marigolds) จะมีต้นเตี้ย ดอกเล็ก
2. ดาวเรืองอเมริกัน (American marigolds) ต้นสูง ดอกใหญ่

ดอกดาวเรือง

ดอกดาวเรืองนักการเมืองของไทยนิยมนำมาคล้องคอหาเสียงกันในช่วงเลือกตั้ง เพื่อเป็นศิริมงคลแก่ตัวเอง เพราะชื่อดาวเรืองเป็นชื่อที่เป็นมงคล นอกจากชื่อจะเป็นมงคลแล้ว ธรรมชาติของดอกดาวเรืองนอกจากจะสวยงามเย้ายวนตรึงตาตรึงใจ สีสันที่งดงามของดอกดาวเรืองยังมีกลุ่มสารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายมนุษย์และสัตว์เลี้ยงเรียกว่า **แคโรตินนอยด์ส (Carotinoids)** สามารถแยกเป็นสารชนิดต่างๆ ได้กว่า 500 ชนิด

แคโรตินนอยด์ส หรือที่เรารู้จักกันดีในนามของ "วิตามิน" เป็นแร่ธาตุสำคัญในการหล่อเลี้ยงชีวิตมนุษย์ช่วยป้องกันผิวพรรณจากการถูกแผดเผาของรังสีอัลตร้าไวโอเลตจากดวงอาทิตย์ ทั้งยังช่วยรักษาเซลล์ร่างกายของมนุษย์ให้มีความสดชื่น ทรวดทรงเต่งตึงสวยงาม คงความเป็นหนุ่มเป็นสาวอยู่ได้นานวัน ก็ด้วยพลังวิตามินจากกลุ่มสารเหล่านี้

มนุษย์เราทุกวันนี้ต้องรับสารวิตามินกลุ่มแคโรตินนอยด์สวันละประมาณ 6-30 มิลลิกรัม ที่จะช่วยคงความเป็นหนุ่มเป็นสาวอยู่ได้ไม่แก่ก่อนวัยอันควรซึ่งวิตามินเหล่านี้จะมีมากในฟักทอง แครอท มะเขือเทศ มะละกอ มะม่วงสุก ดอกดาวเรือง ดอกทานตะวัน และดอกไม้ที่มีสีสันสวยงามทั้งหลาย

ดาวเรือง เป็นพืชเศรษฐกิจในตลาดโลกมานานหลายปีแล้ว เนื่องจากมีการวิจัยพบว่าในกลีบดอกดาวเรืองสีส้ม จะมีสารธรรมชาติกลุ่ม "แคโรตินนอยด์ส" ที่มีชื่อว่า "แซนโทฟิล" (Xanthophylls) สูงมากโดยเฉพาะสารอาหารประเภท "เบต้าแคโรทีน" (Beta-Carotene) ซึ่งเป็นสารสีเหลือง-ส้ม-แดง ที่เป็นประโยชน์ต่อเซลล์ร่างกายของคนและสัตว์

โดยปกติแล้ว สาร "แซนโทฟิล" นี้ เมื่อสกัดแล้วจะนำเอาไปเป็นส่วนผสมของอาหารสัตว์ เช่น ไก่ จะทำให้เนื้อและไข่มีสีสดสวยงาม ขายได้ราคาดี เป็นที่ต้องการของตลาด และยังพบว่าสารชนิดนี้มี "เบต้า-แคโรทีน" สูง ได้ถูกนำมาเป็นส่วนผสมของเวชภัณฑ์และอาหารเสริมอย่างดีสำหรับมนุษย์ **ช่วยรักษาโรคสายตา รักษาผิวพรรณ ป้องกันโรคแก่ก่อนวัยได้อย่างดีเยี่ยม มันจึงเป็นสารอาหารและเครื่องสำอางสำหรับบุรุษและสตรี** ที่ต้องการคงความเป็นหนุ่มเป็นสาวให้ยาวนานที่สุด **แซนโทฟิล จึงเป็นส่วนผสมสำคัญของยาอายุวัฒนะหลายขนาน** และเป็นที่ต้องการของตลาดโลกมากขึ้น

ประโยชน์ของดาวเรืองทางด้านการแพทย์

• สรรพคุณ

ช่อดอก รสขมมีกลิ่นฉุนเล็กน้อย ใช้กล่อมตับ ขับร้อนละลายเสมหะ แก้เวียนศีรษะ ตาเจ็บ ไอหวัด ไอกรน เต้านมอักเสบ คางทูมและเรียกเนื้อ ทำให้แผลหายเร็ว

ใบ รสขม เย็น มีกลิ่นฉุน ใช้แก้ฝีฝักบัว ฝีผุพอง เด็กเป็นตานขโมย ตุ่มฝีหนอง บวม อักเสบโดยไม่รู้สาเหตุ

• วิธีและปริมาณที่ใช้

ช่อดอกแห้ง 3-10 กรัม ต้มน้ำกิน ใช้ภายนอกต้มเอาน้ำชะล้างบริเวณที่เป็น

ใบแห้ง 5-10 กรัม ต้มน้ำดื่ม ใช้ภายนอกตำพอก หรือต้มเอาน้ำชะล้างบริเวณที่เป็น

• ตำรับยา

1. แก้ไอกรน ใช้ช่อดอกสด 15 ช่อ ต้มเอาน้ำมาผสมน้ำตาลแดงกิน
2. แก้หลอดลมอักเสบ ใช้ช่อดอกสด 3 กรัม กับจุยเฉี่ยวเอี้ยง (Inulahelianthus) aquatills C.Y.Wu ex ling) สด 10 กรัม และจี้อ้วง (Aster talaries. L.F.) 7 กรัม ต้มน้ำกิน
3. แก้เต้านมอักเสบ ใช้ช่อดอกแห้ง เต่งเล้า (Paris petiolate Bzk ex Forb) แห้งและดอกสายน้ำผึ้ง(Lonicera japonica Thunb)แห้งอย่างละเท่าๆ กันบดเป็นผงน้ำสัมสายชูทาบริเวณที่เป็น
4. แก้ปวดฟัน ตาเจ็บ ใช้ช่อดอกแห้ง 10 กรัมต้มน้ำกิน

• ผลทางเภสัชวิทยา

1. ในใบมี Kaempfertrin มีฤทธิ์แก้อักเสบ ให้หนูตะเภากินขนาด 50 มก./กก. ของน้ำหนักตัว จะทำให้หลอดเลือดฝอยตีบตัน ให้เลือดหยุด เนื้อหนังเจริญดีขึ้น มีฤทธิ์แรงกว่ารูติน (Rutin) และมีประมาณวิตามินพี (Vitamin P) ค่อนข้างสูง นอกจากนี้สารยังสามารถลดการเคลื่อนไหวของลำไส้ที่แยกจากตัวของกระต่ายทำให้จังหวะการบีบตัวลดลง
2. ดอกมีกลิ่นหอมใช้แต่งกลิ่นได้ เคยใช้เป็นยาฆ่าเชื้อและสงบประสาท เช่นเดียวกับต้น Tagetesminula L.(T.glandiflora) ซึ่งมีน้ำมันหอมระเหยมีฤทธิ์สงบประสาท ลดความดันโลหิต ขยายหลอดลมและแก้อักเสบ

• สารเคมีที่พบ

ช่อดอก มี Flavoniod glycosides., Tagetin 0.1% และสารเรืองแสง α—terthienyl 15-21 มก./กก.ของดอกสด, Helenien 0.74%, β-carotene, Flavoxanthin, Helenien

ใบ มี Kaempferitrin

เมล็ด มีน้ำมัน

• หมายเหตุ

- เภสัชตำรับของเม็กซิโก เคยใช้ช่อดอกและใบต้มน้ำกินขับลมและขับปัสสาวะ
- ในอินเดีย น้ำคั้นจากช่อดอกไม้ฟอกเลือดและแก้ริดสีดวงทวาร
- ในบราซิล ใช้ช่อดอกชงน้ำหรือต้มกินแก้อาการปวดตามข้อ หลอดลมอักเสบ
- ใบและช่อดอกชงน้ำกินใช้ขับพยาธิ ช่อดอกไม้ภายนอกในโรคตาและผลเรื้อรังต่างๆ
- ใบใช้พอกฝี ฝีฝักบัว น้ำคั้นจากใบใช้ขับพยาธิ รากใช้เป็นยาระบาย
- ในไทยใช้น้ำคั้นจากใบผสมน้ำมันมะพร้าวเคี่ยวจนส่วนน้ำระเหยหมดใช้ทาแผลเปื่อยเน่าฝีต่างๆ

• การใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

ดาวเรืองสามารถผลิตสารα—terthieyl มีคุณสมบัติในการ ควบคุมไส้เดือนฝอยหลายชนิด

สรุป คือ ท่านที่ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากดอกดาวเรืองจะได้ประโยชน์ดังนี้

1. ชื่อที่เป็นมงคล ทำให้ผู้มีแต่โชคลาภ
2. มีสารยับยั้งเซลล์มะเร็งได้ดี
3. บำรุงสายตา ทำให้ตาไม่ฝ้าฟาง
4. ป้องกันโรคแก่ก่อนวัยได้อย่างดีเยี่ยม
5. รักษาผิวพรรณให้งดงามสดใสอยู่เสมอ
6. ทำให้ผู้ใช้มีอายุวัฒนะ ดูอ่อนกว่าวัย
7. ทำให้ผู้ใช้ ๆ แต่ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธรรมชาติ
8. ได้ช่วยเหลือเกษตรกรให้มีงานทำ
9. ได้ช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของชาติโดยไม่ต้องไปหาซื้อสินค้าจากต่างประเทศมาใช้

มะกรูด Leech Lime

ชื่ออื่นๆ มะขุด มะขู มะขุน ส้มกรูด ส้มมั่วผี (ใต้) มะหูด (หนองคาย) Porcupine Orange, Kaffir Lime

ชื่อวิทยาศาสตร์ Citus hystrix DC

วงศ์ RUTACEAE

• ลักษณะพืช

ไม้ต้น สูง 2-8 เมตร **ใบ** เป็นใบประกอบชนิดลดรูป มีใบย่อย 1 ใบ เรียงสลับ รูปไข่ กว้าง 2.5-4 เซนติเมตร ยาว 4-7 เซนติเมตร ก้านใบมีครีบขนาดใหญ่ เท่ากับตัวใบ ผิวใบเรียบเป็นมัน **ดอก** สีขาว ออกเดี่ยวๆ หรือเป็นกระจุก ตามซอกใบและปลายกิ่ง กลีบดอก 4-8 กลีบ รูปรี ร่วงง่าย เมื่อบานเต็มที่เส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5-2 เซนติเมตร **ผล** ค่อนข้างกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 3-7 เซนติเมตร ผิวขรุขระ เมื่อสุกมีสีเหลือง ภายในมีเมล็ดจำนวนมาก

• สรรพคุณ

ใบ รสปร่าหอม แก้ไอ อาเจียนเป็นโลหิต แก้ช้ำในดับกลิ่นคาว

ลูก รสเปรี้ยว กัดเสมหะในคอ แก้น้ำลายเหนียว กัดเถาดานในท้อง แก้ระดูเสียฟอกโลหิตระดู ขับระดู ขับลมในลำไส้ เอาไส้ออกใส่มหาหิงค์แทน สุมไฟให้เกรียม บดกวาดปากลิ้นเด็กอ่อน ขับขี้เทา ขับลม แก้ปวดท้อง ปิ้งไฟให้สุก ผ่าครึ่งลูก เอาถูฟอกสระผม ทำให้ผมดกดำเป็นเงางาม นิ่มสลวย แก้คันศีรษะ แก้รังแค

ผิวลูก รสปร่า หอมร้อน ขับลมในลำไส้ ขับระดู ขับผายลม

น้ำในลูก รสเปรี้ยว แก้ศอเสมหะ กัดเสมหะ ฟอกโลหิต ระดู ขับลมในลำไส้

ราก รสจืดเย็น แก้ไข้ แก้ไข้กำเดา ถอนพิษผิดสำแดง แก้ลมจุกเสียด กระทุ้งพิษไข้ แก้พิษฝีภายใน แก้เสมหะเป็นโทษ

มะกรูดดำ ใบ รสเฝื่อนเอียนเมา แก้ไอ แก้อาเจียนเป็นโลหิต แก้ช้ำใน แก้ประดงผื่นคัน แก้ลมขัด ปวดตามข้อ ขับปัสสาวะ

• ส่วนที่ใช้ ประโยชน์ และสารสำคัญ

ด้านอาหาร

ยอดอ่อน และ ใบเพสลาด ใช้เป็นอาหาร ใบ และ เปลือกผลสดใช้ปรุงแต่งกลิ่นรสอาหาร และดับกลิ่นคาวเนื่องจากมีน้ำมันหอมระเหย น้ำจากผลมีรสเปรี้ยวใช้แต่งอาหาร ใบสดมีโปรตีนร้อยละ 6.8 สารจำพวกแป้งร้อยละ 20.8 เส้นใยร้อยละ 8.2 นอกจากนี้ยังมีธาตุแคลเซียมสูงถึงร้อยละ 1.6

ด้านการบำบัดรักษา

ตำรายาไทยใช้ มะกรูด แก้โรคเลือดออกตามไรฟัน และแก้ไอ ผิวมะกรูด ใช้ปรุงเป็นยาขับลม แก้ปวดท้อง เปลือกผลสด นำมากลั่นให้น้ำมันหอมระเหย ใช้แต่งกลิ่น แชมพูและสบู่ น้ำคั้นจากผลสดใช้สระผมแก้รังแค สารสำคัญในผิวมะกรูดได้แก่ น้ำมันหอมระเหยประกอบด้วยซิโตรเนลลัล (citronellal) และซิโตรเนลลิลอะซิเตท (citronellyl acetate)